

KUNST

på T-banen

KUNST

på T-banen

Da T-banestasjonene ble bygget på 60-, 70- og 80-tallet var det et sterkt ønske fra både Oslo kommune og fra Sporveiens ledelse om å gi byens befolkning en ekstra hyggelig T-banereise. Kunstneriske utsmykninger av stasjonene kom i stand, både i form av et kommunalt program og stasjonskonkurranser i regi av Sporveien der skoler og interesseorganisasjoner har fått lov å utfolde seg.

Dessverre har mange av de kunstneriske uttrykkene hatt en heller anonym tilværelse. Det har heller ikke eksistert noen samlet oversikt over hva som var hvor – eller hvem kunstneren er. Dessverre har også flere av de tidligste verkene blitt borte som følge av tagging, hærverk og slitasje fra vær og vind.

I dag er det en selvfølge at nye stasjoner får et kunstnerisk uttrykk, eksempelvis nye Ensjø stasjon som ble gjenåpnet i juni 2013 der Johannes Vemren Rygh har arbeidet tredimensjonalt med verket «Propolis».

Velkommen til Kunst på T-banen.

Stasjonene vi presenterer er:

Jernbanetorget stasjon

Stortinget stasjon

Grønland stasjon

Carl Berners plass stasjon

Veitvet stasjon

Romsås stasjon

Stovner stasjon

Ensjø stasjon

Helsfyr stasjon

Lindeberg stasjon

Furuset stasjon

Ellingsrudåsen stasjon

Bøler stasjon

Hovseter stasjon

Ullevål stadion stasjon

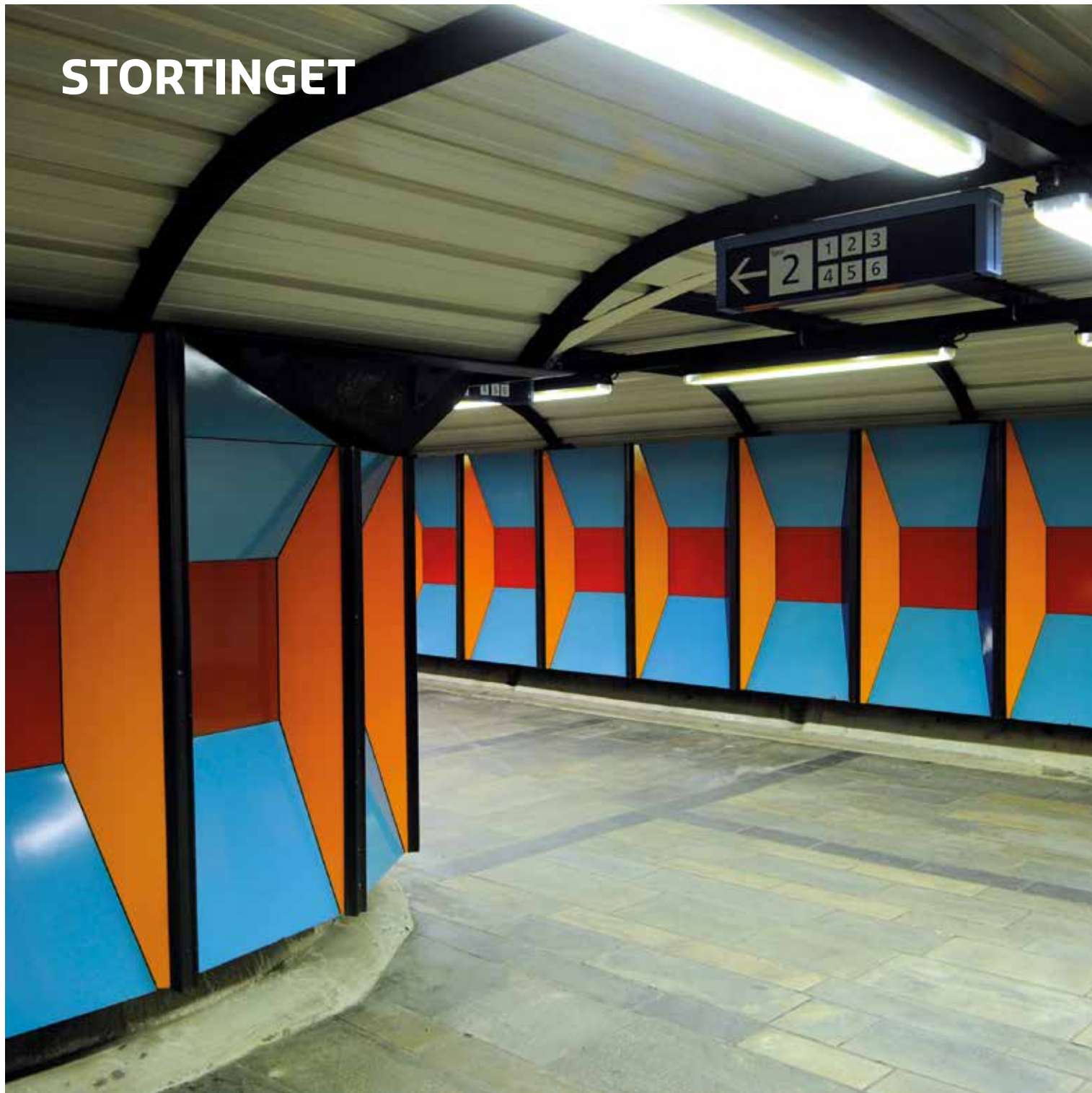
Nydalen stasjon

Storo stasjon

Sinsen stasjon

STORTINGET

Stortinget T-banestasjon

Bygget i 1977

Stasjonsarkitekt: Håkon Mjelva

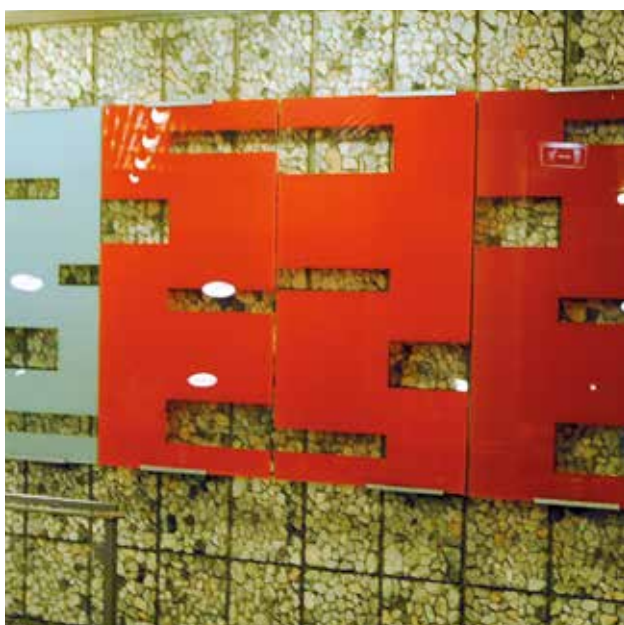
Utsmykning ved Odd Tandberg, 1987 – Akryl på vegg.

Stasjonen ble ombygget og utvidet med 2 plattformer i årene 1983–87

Arkitekt for ombyggingen: Arkitektfirmaet Doxmund Mjøset Eggen

T-banereisende til og fra Stortinget stasjon kan ta en pause i den travle hverdagen og glede seg over «Lyrikk-passasjen». Her kan du lese dikt fra «Dikt underveis»-kampanjen.

JERNBANETORGET

Jernbanetorget T-banestasjon

Bygget i 1966

Stasjonsarkitekt: Peer Qvam

Arkitekt Guttorm Bruskeland ved bygging av rampe til Europarådets plass i 1978-79

Arkitektfirma LPO ved tilbygg av Vaterlandpassasjen i 1988

Arkitekt Arne Henriksen ved ombygging av toghall/vestibyle 1998-2002

Utsmykning ved kunstner Odd Tandberg - Betongrelieffer

Utsmykning ved kunstner Laila Haugan - Variasjoner av glass i flere farger

Odd Tandberg er særlig kjent for sitt nonfigurative arbeid i forbindelse med utsmykningen av Regjeringsbygget i Oslo (1956-58) og Jernbanetorget T-banestasjon (1965). Han tilhører den såkalte Dødsjengen, som var banebrytende for nonfigurativ kunst i Norge.

I desember 2007 ble han utnevnt til Ridder av 1.klasse av St. Olavs Orden for sin innsats som billedkunstner.

GRØNLAND

Grønland T-banestasjon

Bygget i 1966

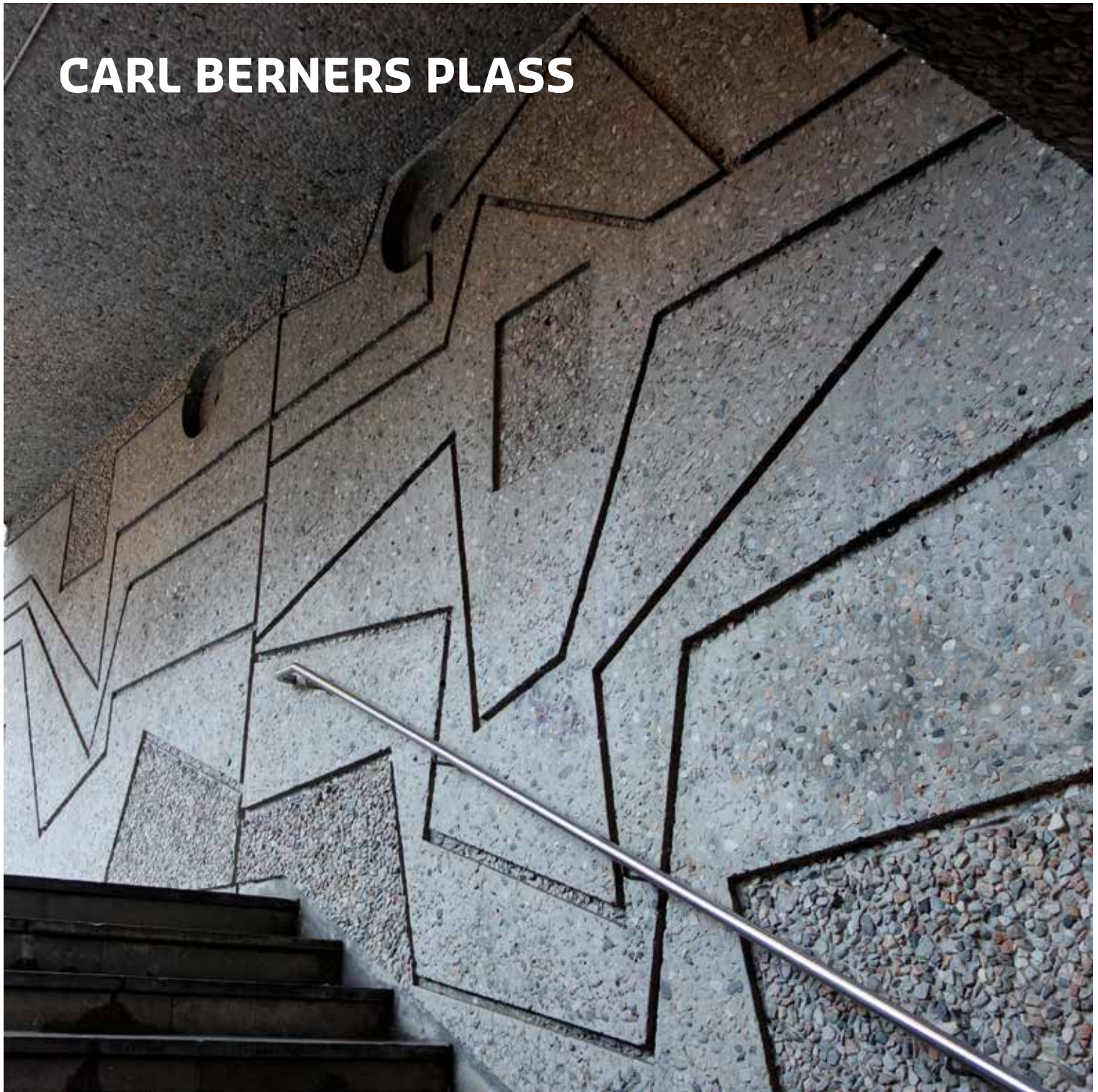
Stasjonsarkitekt Peer Qvam

Arkitektene Eggen og Mjøset bisto ved ombyggingen i 1988-92

Utsmykning ved kunstner Terje Roalkvam – Veggfliser med farger i mønster, der det er brukt varme farger på søndre plattform og kalde farger på nordre.

Roalkvam er utdannet ved Statens Håndverks- og Kunstindustriskole og Akademeii Pieknych i Warszawa. Han har hatt en rekke utstillinger bak seg, og har smykket ut flere offentlige prosjekter, bl.a Statsministerboligen og Nationaltheatret stasjon.

CARL BERNERS PLOSS

Carl Berner T-banestasjon

Bygget i 1966

Stasjonsarkitekt Peer Qvam

Oppussing av toghallen 2006 ved arkitekt Reinulf Ramstad

Utsmykning ved Odd Tandberg – Betongrelieffer

I 2006 ble stasjonen oppgradert med bl.a. nye glassdekorasjoner utført av Reinulf Ramstad arkitekter.

Odd Tandberg er særlig kjent for sitt nonfigurative arbeid i forbindelse med utsmykningen av Regjeringsbygget i Oslo (1956-58) og Jernbanetorget T-banestasjon (1965). Han tilhører den såkalte Dødsgjengen, som var banebrytende for nonfigurativ kunst i Norge.

I desember 2007 ble han utnevnt til Ridder av 1.klasse av St. Olavs Orden for sin innsats som billedkunstner.

VEITVET

Veitvet T-banestasjon

Bygget i 1966

Stasjonsarkitekt: Peer Qvam

Utsmykning: Stasjonskonkurranse for utsmykning av stasjoner i 1991 med målgruppe skoler og foreninger.

Utsmykningen av Veitvet T-banestasjon ble gjort i 1991 av en liten gruppe studenter som gikk på linjen Formgiving ved Bleiker videregående skole i Asker. Tanken bak prosjektet er by og forstadsliv på en karikert måte med referanse fra Will Eisners rike univers

ROMSÅS

Romsås T-banestasjon

Bygget i 1974

Stasjonsarkitekt: Håkon Mjelva

Stasjonsutsmykning ved kunstner Bjørn Evensen - Bronseskulptur «Den spillende døren»

STOVNER

Stovner T-banestasjon

Bygget 1971-74

Stasjonsarkitekt: Guttorm Bruskeland

Stasjonen ble oppusset høsten 2013. I samarbeid med Sporveien har kunstneren Adriana Bertet fått oppdraget med å dekorere veggene på perrongen. Kunstverket er malt direkte på veggene etter ideskisser som er kommet fra befolkningen i nærområdet.

Adriana Bertet sto også for utsmykningen av stasjonen i 1992 og fornyingen i 2001. Også den gang var det viktig for kunstneren at veggmaleriene skulle bidra til å styrke folks tilhørighet til Stovner.

I adkomsthallen på stasjonen kan man fremdeles se betongrelieffene som ble laget av kunstneren Nils K. Aasland.

ENSJØ

Ensjø T-banestasjon

Bygget 2013

Stasjonsarkitekt: Flux arkitekter AS

Stasjonsutsmykning i syrefast stål ved kunstner
Johannes Vemren Rygh - «Propolis»

Johannes Vemren Rygh jobber tredimensjonalt med metall som spesialfelt. Han har et tidligere utsmykningsoppdrag bak seg fra St. Olavs Hospital avd. Laborariesentret i Trondheim.

HELSFYR

Helsfyrt-banestasjon

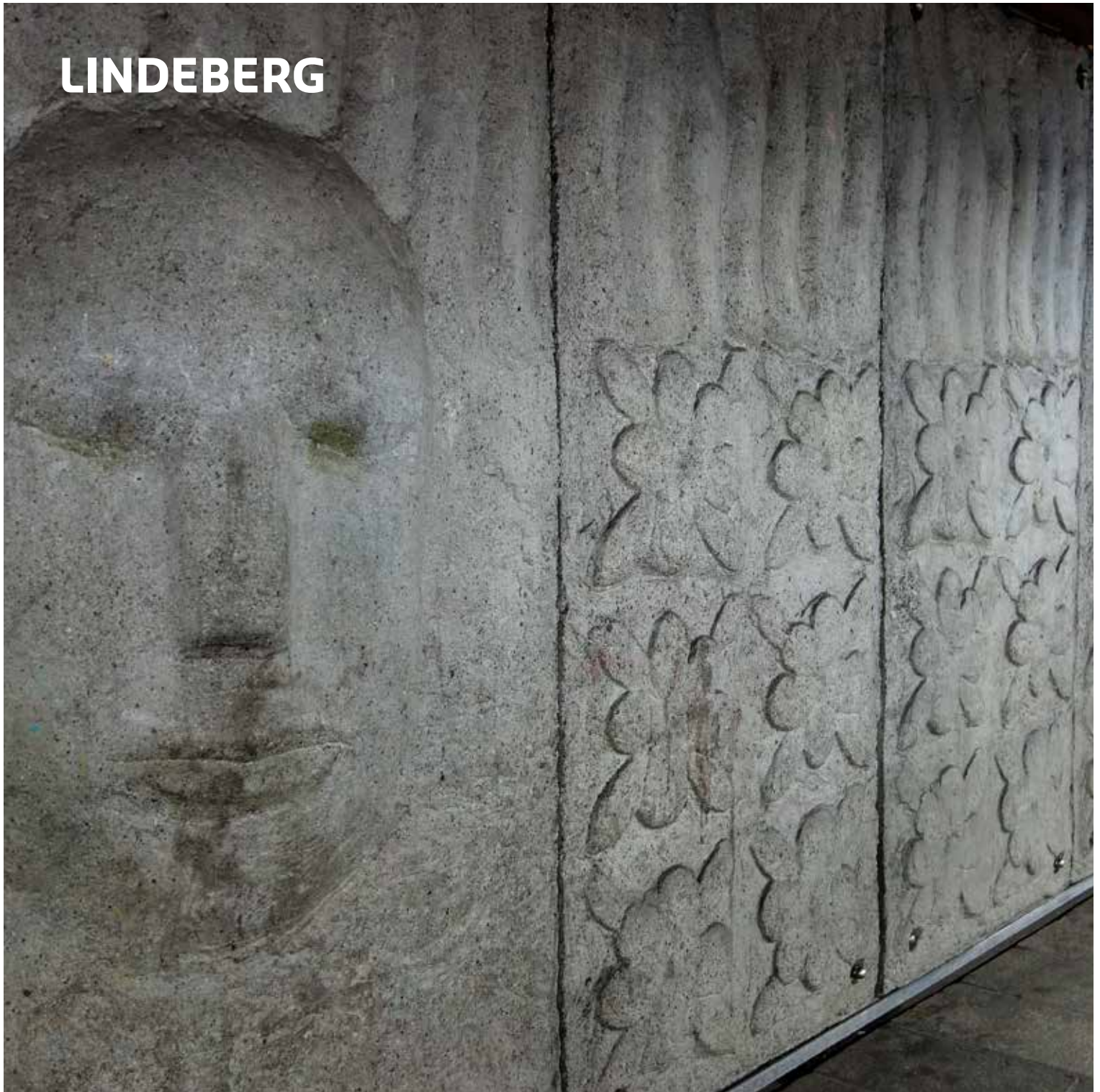
Bygget 1966

Stasjonsarkitekt Guttorm Bruskeland

Stasjonsutsmykking etter stasjonskonkurranse i 1989-90, utført av Landsforeningen for hjerte- og lungesyke.

Relieffene på perrongen er laget i 1991 av en liten gruppe studenter fra Statens Lærerhøgskole i Forming (SLSO). Prosjektleder for studentene var høgskolelærer Harry Johnsen.

LINDEBERG

Lindeberg T-banestasjon

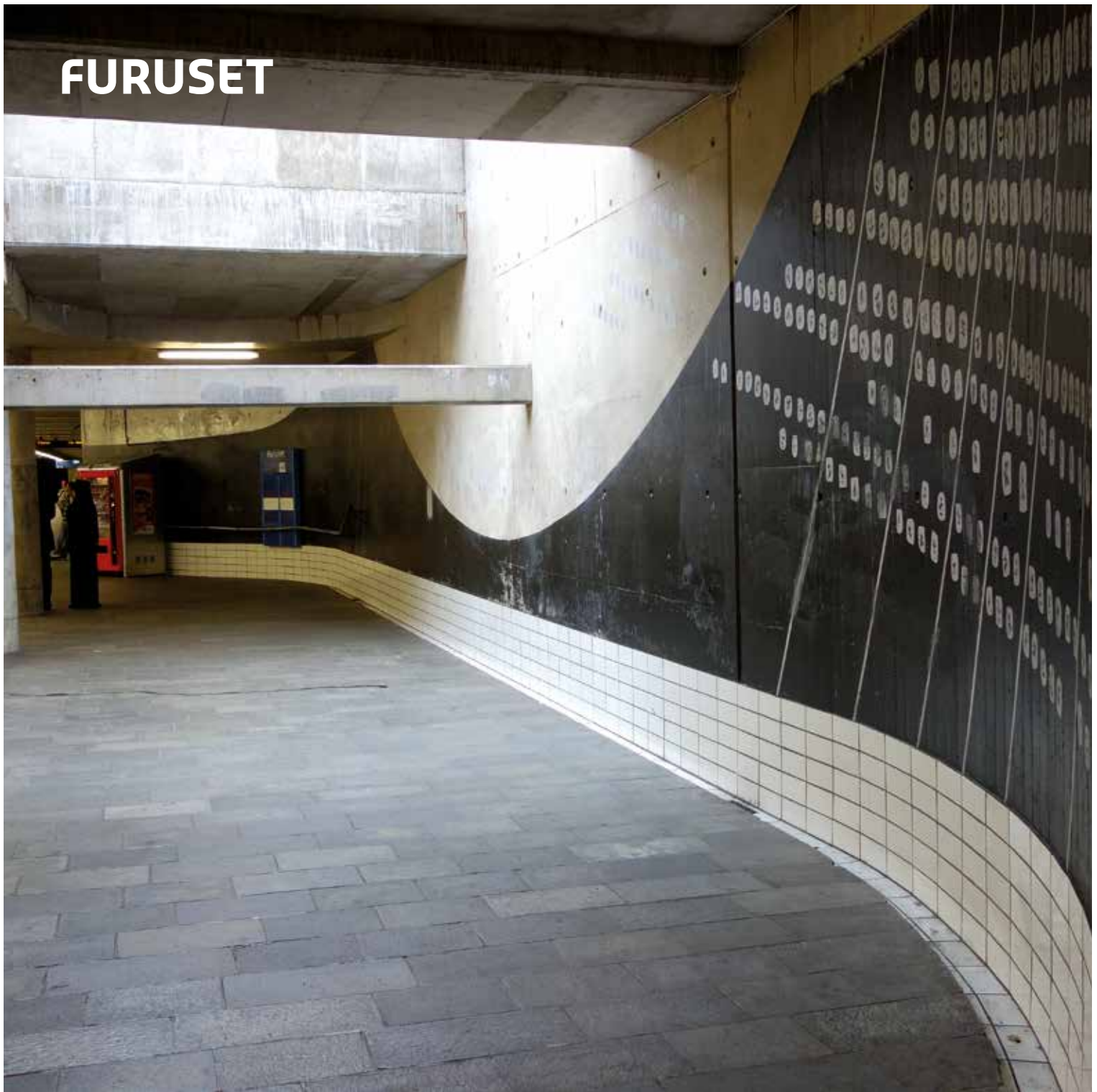
Bygget 1978

Stasjonsarkitekt: Guttorm Bruskeland

Utsmykking ved kunstner Gunnar Torvund - Betongrelieffer

Gunnar Torvund har siden 1970-årene vært en av de mest nyskapende billedhuggere i Norge. Han har laget bilder og figurer, små og store, i ulike materialer og i uvanlige kombinasjoner.

FURUSET

Furuset T-banestasjon

Bygget 1978

Stasjonsarkitekt: Østbye og Kleven

Vestibyle og adkomstveier ombygget 1999 ved arkitekt Ragnvald Hallseth

Stasjonsutsmykning ved kunstner Olav Strømme – Malte felter på betongvegg, «Fra lys til mørke»

Olav Strømme sto allerede tidlig i 30-årene fram som en egenartet og selvstendig kunstner, med evne til å eksperimentere med materialer og temavalg. Han fikk stor betydning for neste generasjon av norske billedhuggere, som pionér og foregangsmann for det abstrakte maleriet.

ELLINGSRUDÅSEN

Ellingsrudåsen T-banestasjon

Bygget 1981

Stasjonsarkitekt: Guttorm Bruskeland

Stasjonsutsmykking ved kunstner Paul Brand – Dekorasjon i corten-stål

Paul Brand er maler, grafiker og billedhugger. Han er også professor ved NTNU. Brand kom til Norge i 1964 og er å anse som en norsk kunstner. Han har utdannelse innen visuell kommunikasjon. Brands gjennombrudd kom i 1969 med en aluminiums-skulptur. Han har også undervist ved Statens kunstakademi. Brand har hatt flere separatutstillinger, både i inn- og utland

BØLER

Bøler T-banestasjon

Bygget 1967

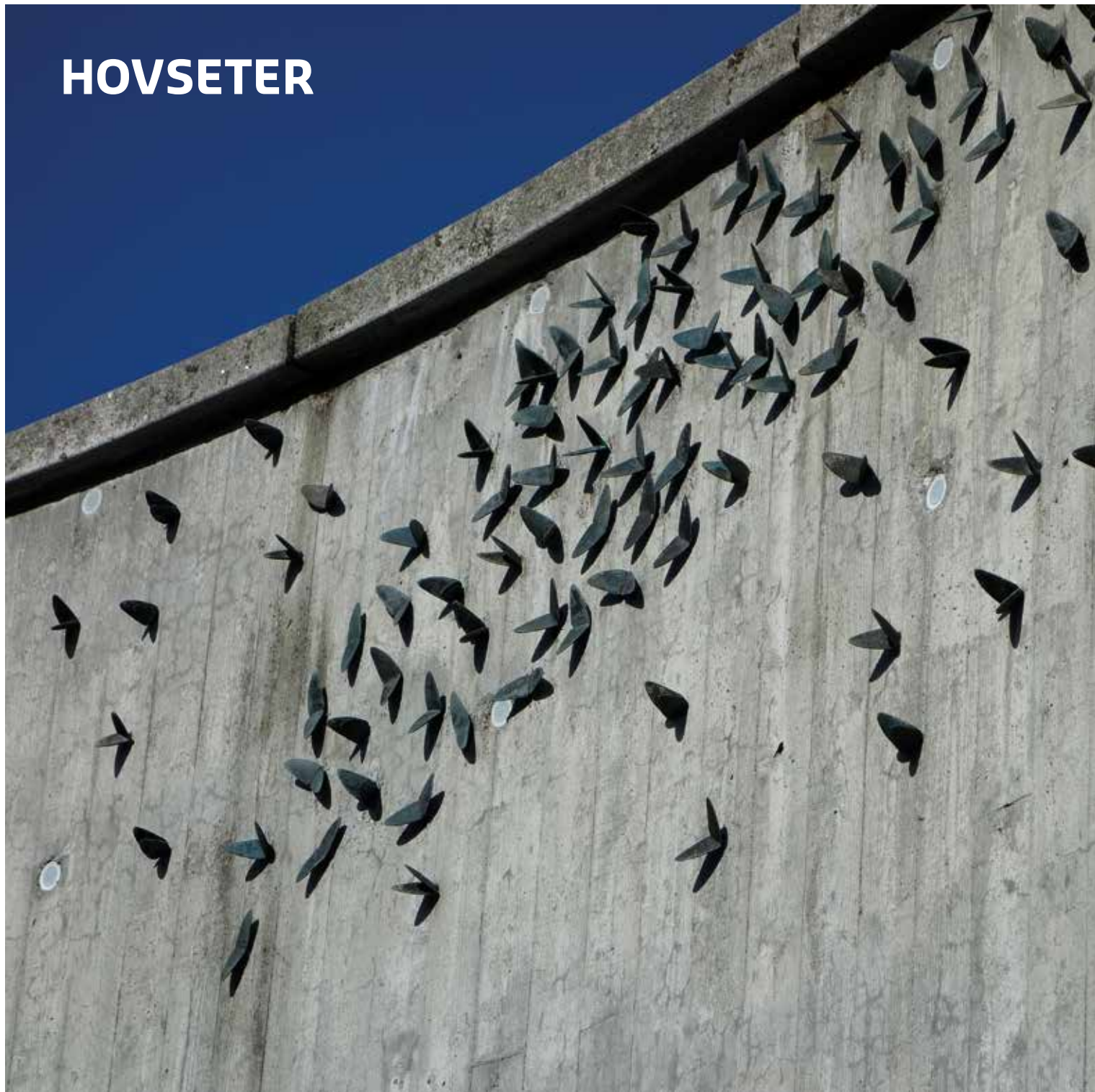
Stasjonsarkitekt : P.A.M. Melbye

Stasjonsutsmykking ved Robert Esdaile - «Don Quijote»

Skulpturen Don Quijote ble plassert på stasjonens tak i 2011. Opprinnelig plassering på arealet etter den gamle trikkesløyfen. Avduket i 1966.

Robert Esdaile var en av de fremste forkjemperne for den modernistiske arkitektur i annen halvdel av 1900-tallet. Ved siden av arkitektgjerningen arbeidet Robert Esdaile også som maler og billedhugger, og han gjorde flere utsmykningsoppdrag.

HOVSETER

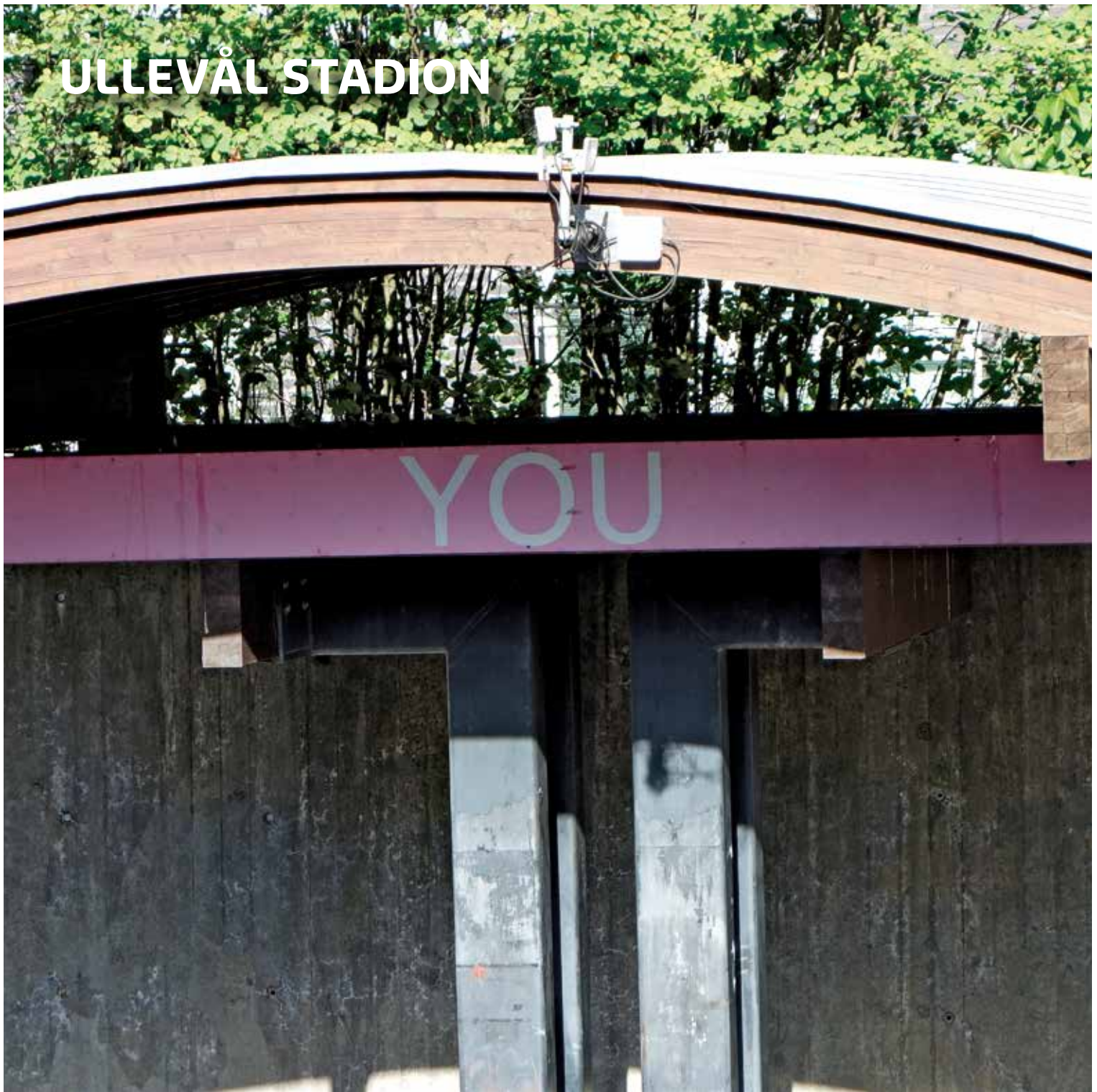
Hovseter T-banestasjon

Bygget i 1995

Stasjonsarkitekt: Arne Henriksen

Utsmykket av kunststudent Henning Svendsen i 1998 - Bronse-sommerfugler

ULLEVÅL STADION

Ullevål stadion T-banestasjon

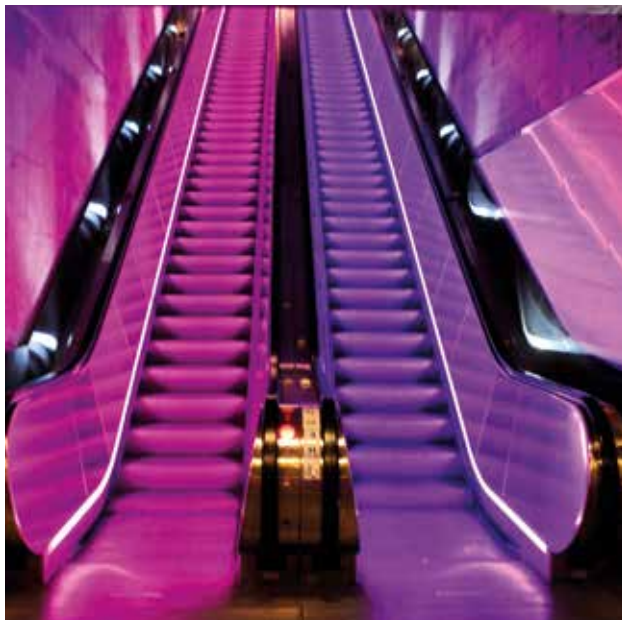
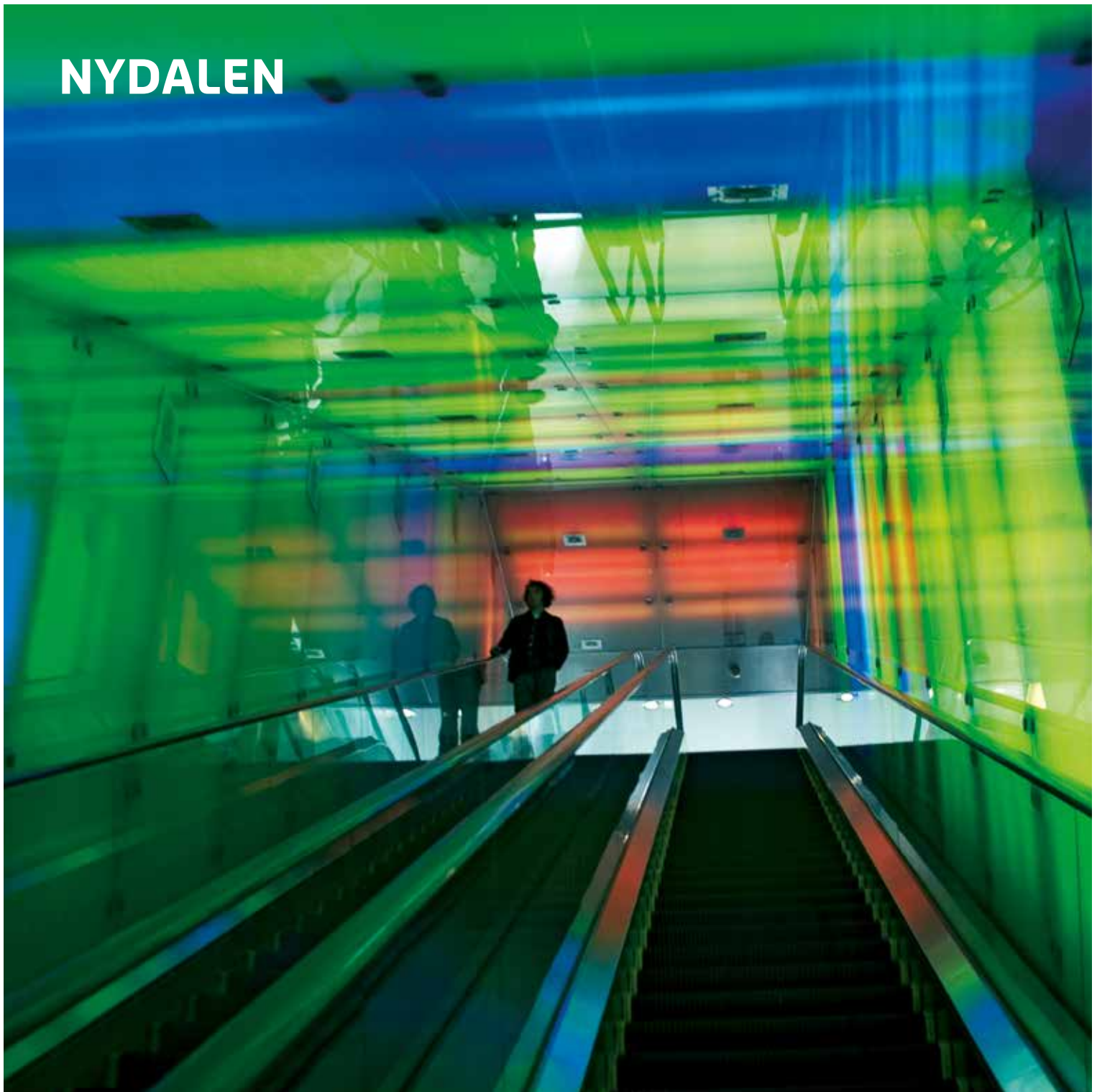
Bygget 1992

Arkitekt: Arne Henriksen

Stasjonsutsmykning: Tekstlinjer fra Bob Dylans «Most Likely You Go Your Way And I'll Go Mine». Idé og gjennomføring av kunststudent ved Statens Kunstakademi Dirkjan van der Linde i regi av markedsstaben i Sporveien 1998.

Dette var Dirkjan van der Lindes første offentlige utstilte verk. Han er fremdeles utøvende kunstner og kan vise til utstillinger i Malmø, i London og i USA.

NYDALEN

Nydalen T-banestasjon

Bygget 2003

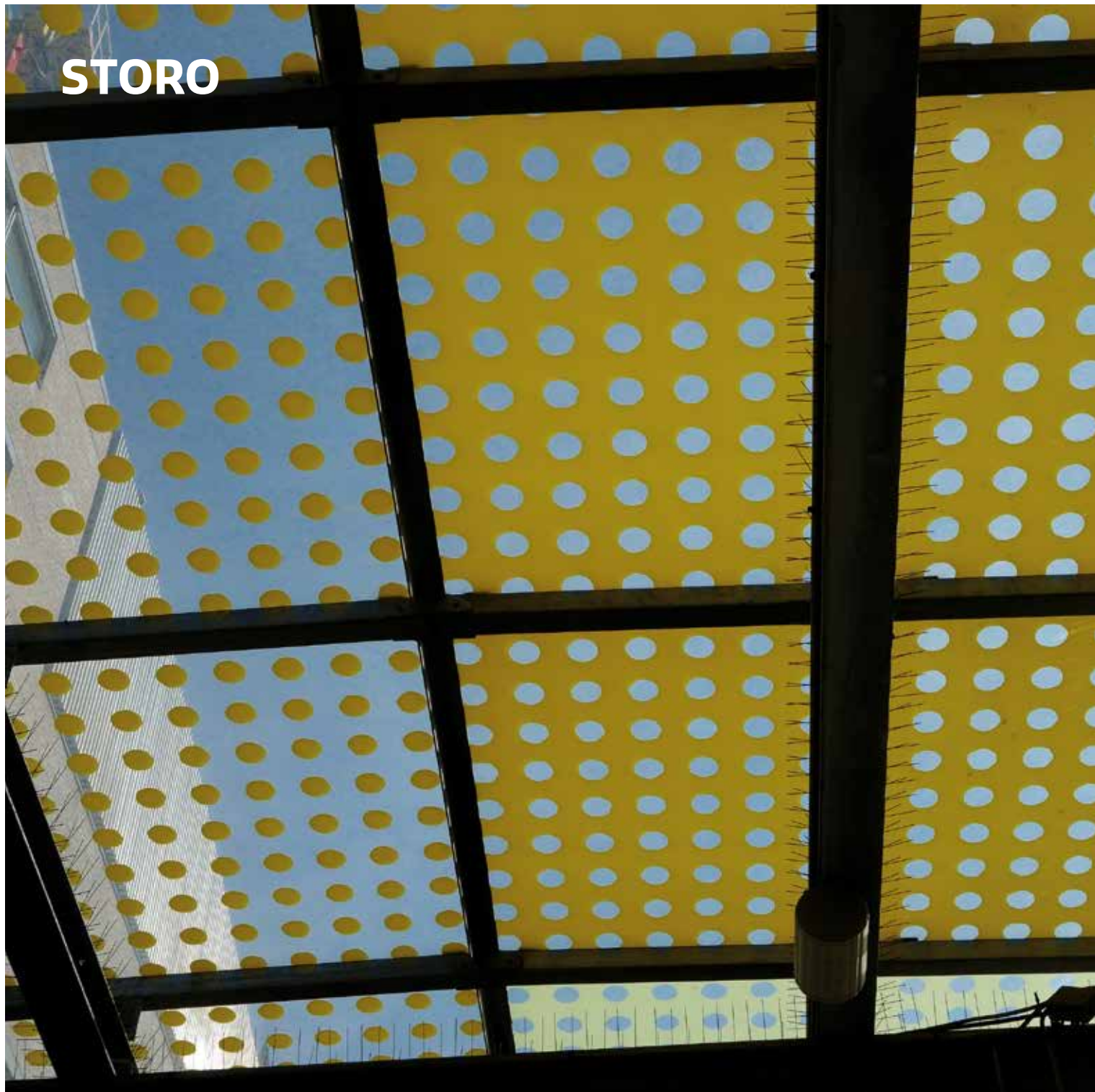
Stasjonsarkitekt: Kristin Jarmund

Stasjonsutsmykking ved K. Jarmund og P. Å. Lyså – «Tunnel of Light»

Rulletrappene med lys, lyd- og musikeffekter kalles «The Tunnel of Light». Repertoar av lyd og lys følger årstidene. Arkitekt Kristin Jarmund har designet stasjonen og hadde også ideen til kunstverket. Lys-systemet er utviklet av Per Åge Lyså. Bjarne Kvinnesland har komponert musikken og Yngve Sandboe har programmert lyd og lys sammen. Forfatteren Beate Grimsrud har lest inn egne tekster. Disse er integrert i lydbildet.

Utformingen av stasjonen med «The Tunnel of Light» ble nominert til Mies van der Rohe-prisen

STORO

Storo T-banestasjon

Bygget 2003

Stasjonsarkitekt: Jensen & Skodvin

Stasjonsutsmykking ved kunstner Hilmar Fredriksen - Laminert glass med farget grafikk

SINSEN

Sinsen T-banestasjon

Bygget 2006

Stasjonsarkitekt: Jensen & Skodvin

Stasjonsutsmykking ved kunstner Viel Bjerkeset Andersen - Laminert glass med farget grafikk

